

Załącznik
do uchwały Nr XIII/86/2019
Rady Gminy Sławatycze
z dnia 30 grudnia 2019r.

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Sławatycze
na lata 2020-2022**

WSTĘP

Na zagadnienie przemocy domowej można spojrzeć z wielu perspektyw, bowiem przemocą domową zajmuje się szereg dyscyplin naukowych, takich jak: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna itp. Precyzyjne zdefiniowanie tego zjawiska nastęrcza wielu problemów interpretacyjnych. Przemoc w rodzinie można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych.

Najprostszą i dostępną dla przeciętnego człowieka definicją przemocy jest definicja zawarta w Słowniku Języka Polskiego. Określa ona przemoc jako „fizyczną przewagę wykorzystywaną do czynów bezprawnych dokonywanych na kimś lub narzuconą bezprawnie władzę, panowanie”. Na potrzeby niniejszego Programu, najbardziej odpowiednią jest definicja przemocy zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.). Artykuł 2. pkt. 2. tejże ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe albo powtarzające się, umyślnie działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym niełatwo się rozmawia. Problematyka przemocy traktowana jest jako sprawa wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu.

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna. Przemoc w rodzinie ogranicza się do czterech podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna i przemoc ekonomiczna. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje przemocy

Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna
• popychanie• odpychanie• obezwładnianie• przytrzymywanie	• wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia• narzucanie	• wymuszanie współżycia seksualnego• wymuszanie	• odbieranie zarobionych pieniędzy• uniemożliwienie

• policzkowanie • szczypanie • kopanie • duszenie • bicie otwartą ręką i pięściami • bicie przedmiotami • parzenie • oblewanie substancjami żrącymi • użycie broni • porzucanie w niebezpiecznej okolicy • nieudzielenie koniecznej pomocy • itp.	własnych poglądów • karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku • nieustanna krytyka • wmawianie choroby psychicznej, • izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami) • domaganie się posłuszeństwa • ograniczanie snu i pożywienia • degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokorzenie, zawstydzenie) • stosowanie gróźb • itp.	nieakceptowanych pieśzcot i praktyk seksualnych • wymuszanie seksu z osobami trzecimi • sadystyczne formy współżycia seksualnego • demonstrowanie zazdrości • krytyka zachowań seksualnych kobiet	podjęcia pracy zarobkowej • niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny

Przemocą w rodzinie nazywamy każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna - jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka,
- jest nakierowana na kontrolowanie - podporządkowanie ofiary,
- odbywa się w warunkach nierównowagi sił - sprawca ma i wykorzystuje przewagę (fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną) nad ofiarą,
- prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności ofiary,
- powoduje cierpienie oraz naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół kobiety i dzieci. Rzadziej mężczyźni, chociaż ostatnio coraz częściej można spotkać się ze stosowaniem przemocy także wobec mężczyzn. Kategorią ofiar przemocy, o której mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach, są osoby niepełnosprawne i ludzie starsi. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie powstał w oparciu o diagnozę środowiska na podstawie informacji uzyskanych z Posterunku Policji w Wisznicach oraz analizy dokumentacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławatyczach.

Niniejszy Program jest spójny z programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławatycze na lata 2014 - 2020,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).
- Ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 z późn. zm.).

I. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SŁAWATYCZE

Gmina Sławatycze liczy na dzień 17.12.2019r. 2.415 mieszkańców, w tym 1195 mężczyzn i 1220 kobiet. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białej Podlaskiej na dzień 30.09.2019 wynosiła 111 z czego jedynie 12 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych. Na dzień 31 grudnia 2018 r. około 25% ludności gminy korzystało ze świadczeń pomocy społecznej.

Skalę zjawiska występowania przemocy w gminie Sławatycze najlepiej ocenić na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego zebranych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Liczba procedur „Niebieskiej Karty” wynosiła: w roku 2017 – 4, w roku 2018 – 3, na dzień 17.12.2019 r. – 6. W roku 2019 zauważalny jest więc niepokojący wzrost zjawiska występowania przemocy na terenie gminy.

Może to świadczyć o podniesieniu poziomu świadomości osób/ rodzin dotkniętych przemocą. Wzrost świadomości społecznej sprzyja temu, że coraz większa ilość osób pokrzywdzonych ujawnia swoje problemy i szuka pomocy na zewnątrz. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany postaw społecznych zwiększając z jednej strony gotowość domniemanych ofiar przemocy do ujawniania trudnych dla niej spraw, ale z drugiej wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

Ze sprawozdań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w Komisja przeprowadziła rozmowy z osobami uzależnionymi od alkoholu: w roku 2017 - 10, w roku 2018 – 9. Przeprowadzono rozmowy z rodzinami osób uzależnionych od alkoholu: w roku 2017 - 12, w roku 2018 - 12. Skierowano na leczenie odwykowe: w roku 2017 - 4 osoby, w roku 2018 – 3 osoby. Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w 2017r – 2 wnioski , w 2018r - 1 wniosek.

Na podstawie analizy dokumentów zgłoszeniowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustalono, że w większości wniosków pojawiają się informacje dotyczące wszczynania awantur, wyzwisk, popychania i szarpania oraz wyganiania innych członków rodziny przez osoby zgłaszane do leczenia.

W szkole na terenie gminy Sławatycze w latach 2017 - 2019 nie odnotowano aktów przemocy fizycznej i psychicznej. W ramach działań profilaktycznych realizowany był program „Bezpieczna i przyjazna szkoła” i program Wychowawczo – Profilaktyczny. Odbywały się również spotkania z dzielnicowym, z psychologiem. Prowadzone były warsztaty profilaktyczne prowadzone przez firmy zewnętrzne oraz spektakle profilaktyczne.

II. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SŁAWATYCZE

Do zasobów umożliwiających przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie można zaliczyć grupy, instytucje i organizacje funkcjonujące na jej terenie lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz ofiar i sprawców tego zjawiska. Tabela nr 2 zawiera wykaz tego rodzaju podmiotów świadczących wsparcie dla ludności gminy Sławatycze.

NAZWA JEDNOSTKI	ADRES JEDNOSTKI
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Rynek 13 21 – 515 Sławatycze

Urząd Gminy w Sławatyczach	ul. Rynek 14 21 – 515 Sławatycze
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy	ul. Rynek 14 21 – 515 Sławatycze
Świetlica środowiskowa	ul. Rynek 14 21 – 515 Sławatycze
Posterunek Policji	ul. Kościelna 35 21 – 580 Wisznice
Prokuratura Rejonowa w Parczewie	ul. Warszawska 24 21 – 200 Parczew
Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej	ul. Brzeska 20 - 22 21 – 500 Biała Podlaska
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Brzeska 41 21 – 500 Biała Podlaska
Placówka Straży Granicznej	ul. Włodawska 12 21 – 515 Sławatycze

III. PROGRAM

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Czas realizacji programu - lata 2020 - 2022

2. Adresaci programu:

- a) rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- b) rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- c) przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą (pedagodzy, nauczyciele, pracownicy ośrodka pomocy społecznej, przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia),
- d) przedstawiciele władz lokalnych,
- e) społeczeństwo.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy oraz zmniejszenie skali tego zjawiska poprzez stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc.

CELE SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA

I. Koordynacja działań pomocowych lokalnych podmiotów.

Zadanie 1:

Kontynuacja Pracy Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół składa się z przedstawicieli:

- a) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławatyczach,
- b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) Policji,
- d) Oświaty,
- e) Służby zdrowia,
- f) Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej.
- g) Przedstawiciela organizacji pozarządowej.

Cel powołania zespołu:

- budowanie lokalnego systemu wsparcia instytucji i służb dla wypracowania szybkich i skutecznych procedur i działań przedstawicieli różnych grup zawodowych, które w efekcie zapewnią bezpieczeństwo oraz powstrzymanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb,
- tworzenie lokalnych programów i kampanii profilaktycznych.

Szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu określa regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zadania Zespołu:

- diagnoza problemu przemocy w rodzinie,
- analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy, wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania,
- tworzenie własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy domowej, takich jak: notatki urzędowe z obserwacji, rozmów, protokołów z rozmów z ofiarami i członkami rodzin, itp.,
- zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,

- kierowanie ofiar i sprawców przemocy domowej do specjalistów,
- monitorowanie sytuacji w rodzinach z problemem przemocy domowej,
- gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- występowanie w charakterze świadka w sprawach o przestępstwo z art. 207 kk., tj. o znęcanie się nad rodziną, w postępowaniu przygotowawczym i karnym przed sądem.

Zadanie 2:

Punkt poradnictwa dla ofiar przemocy i jej sprawców

Cel utworzenia punktu:

1. Wsparcie psychologiczne ofiar przemocy, oraz członków ich rodzin.
2. Działania korekcyjno - edukacyjne oraz wsparcie psychologiczne sprawców przemocy domowej.

W ramach punktu konsultacyjnego dyżur będzie pełnił psycholog/terapeuta uzależnień.

Zadania punktu:

- 1) udzielenie wsparcia emocjonalnego,
- 2) udzielenie wsparcia psychologicznego,
- 3) gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- 4) gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy korekcyjno - terapeutyczne dla sprawców przemocy.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) liczba porad udzielonych ofiarom przemocy,
- b) liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi,
- c) liczba rodzin objętych działaniami pomocowymi,
- d) liczba osób skierowanych do instytucji i organizacji udzielających pomocy.

II. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego

Zadanie 1:

Przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.

Cel realizacji zadania:

Ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat przemocy domowej.

Realizacja zadania:

- 1) systematyczne aktualizowanie bazy danych o instytucjach świadczących pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc i oferowanych formach pomocy,
- 2) rozpowszechnianie informacji na tablicach informacyjnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Posterunku Policji, szkoły i placówek opieki zdrowotnej,
- 3) rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
- 4) publikowanie na stronie Urzędu Gminy informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej,
- 5) rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych,
- 6) udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 7) spotkania z przedstawicielami społeczności lokalnej służące podniesieniu świadomości społecznej w powyższej kwestii.

Zadanie 2:

Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością.

Cel realizacji zadania:

Nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją.

Realizacja zadania wobec wybranych grup:

1) dzieci i młodzież:

- a) prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych w szkołach i świetlicy środowiskowej,
- b) prowadzenie kampanii w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji oraz w grach komputerowych,
- c) wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji,
- d) rozpowszechnianie materiałów i ulotek o charakterze informacyjno – edukacyjnym,
- e) organizowanie programów profilaktycznych,

2) dorośli:

- a) obalanie mitów na temat przemocy,
- b) konsultacje z psychologiem,
- c) terapia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, motywowanie do samodzielnego podjęcia leczenia, bądź kierowanie do sądu wniosku o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego,
- d) prowadzenie rozmów wspierająco – motywujących z członkami rodzin osób dotkniętych problemem alkoholowym,
- e) prowadzenie rozmów wspierająco – interweniujących z osobami nadużywającymi alkoholu,

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) ilość rozpowszechnionych materiałów o charakterze informacyjno- edukacyjnym,
- b) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- c) liczba zrealizowanych form aktywnego spędzania czasu wolnego,
- d) liczba udzielonych porad psychologicznych i prawnych,
- e) liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe.

III. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie

Zadanie 1:

Udział osób i grup zawodowych w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy

Cel realizacji zadania:

- Podniesienie poziomu wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy.
- Profesjonalne przygotowanie poszczególnych grup do realizacji działań pomocowych.

Realizacja zadania:

- 1) gromadzenie informacji dotyczących potrzeb szkoleniowych dotyczących zjawiska przemocy domowej,
- 2) pozyskiwanie różnych ofert szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- 3) finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach organizowanych dla osób i grup zawodowych bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej.

Wskaźniki realizacji celu:

- a) liczba przeszkolonych osób,
- b) ilość sfinansowanych szkoleń.

**HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W SŁAWATYCZACH
NA LATA 2020-2022**

L.p.	Działanie	Zadanie	Termin realizacji
1	I. Koordynacja działań pomocowych lokalnych podmiotów.	Kontynuacja Pracy Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	01.01.2020-31.12.2022
		Punkt poradnictwa dla ofiar przemocy i jej sprawców	
2	II. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego	Przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.	01.01.2020-31.12.2022
		Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością.	
3	III. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie	Udział osób i grup zawodowych w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy	01.01.2020-31.12.2022

REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławatyczach we współpracy z:

- samorządem lokalnym,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławatyczach,
- sołectwami,
- szkołą,
- policją,
- sądem,
- ośrodkiem zdrowia,
- placówką Straży Granicznej,
- organizacjami pozarządowymi.

SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- 1) zwiększenie roli pomocy społecznej,
- 2) zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy w rodzinie,
- 3) podniesienie jakości usług kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 4) poszerzenie oferty dla dzieci i młodzieży zagrożonej i dotkniętej przemocą w rodzinie,
- 5) wzrost ilości kampanii edukacyjnych i promocyjnych,
- 6) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy,
- 7) nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.

Oczekiwane korzyści społeczne

1. Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie skutków płynących ze stosowania przemocy w rodzinie.
2. Zmniejszenie skali degradacji życia rodzinnego wynikającej z przemocy w rodzinie.

SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

Koordynator ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie składa roczne sprawozdanie z wykonania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Wójtowi Gminy Sławatycze.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 - 2022

są środki własne gminy Sławatycze oraz środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławatyczach.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Monika Tyszczyk

